

**ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ**

КАК ДА ОСИГУРИМ УСПЕШНО И ДОСТЪПНО ПРИОБЩАВАЩО ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ ЗА УЧАЩИ СЪС СОП?

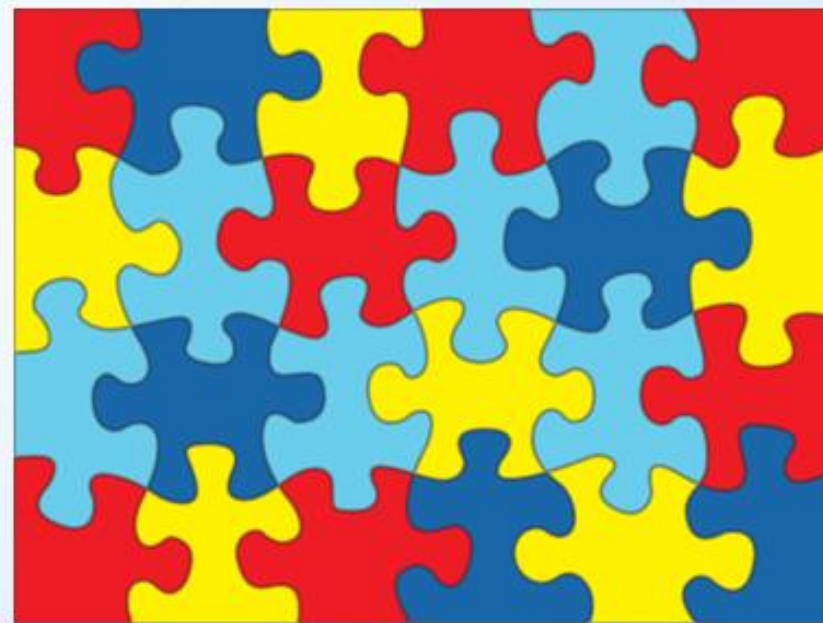
**АНДРЕАН ЛАЗАРОВ,
НАЦИОНАЛЕН КОНСУЛТАНТ ПО ПОО КЪМ ЦРЧР**

„ОБРАЗОВАНИЕТО Е ИНВЕСТИЦИЯ ЗА БЪДЕЩЕТО“

МНОГООБРАЗИЕ

ПРИБОБЩАВАНЕ

СЪЩИЯТ ПРИНЦИП ТРЯБВА ДА ПРИЛАГАМЕ И В КЛАСНАТА СТАЯ, КОГАТО ПРЕПОДАВАМЕ

ВСЕКИ УЧЕНИК ИМА РАЗЛИЧНИ НУЖДИ

не мога да запазя
внимание за
повече от 5 мин.

мисля по-добре,
когато ръцете са
ми заети

по-лесно говоря за
нещата, от колкото
да пиша за тях

не мога да
държа химикал

КАКВО ТРЯБВА ДА НАПРАВИМ ЗА ДА УДОВЛЕТВОРИМ ТЕЗИ НУЖДИ?

по-чести
почивки
между
занятията;
проверка
на знания
на части

тактилни
дейности
по време
на час

урок чрез
видео, а
не на
хартия

използване
на помощни
технологии

ТАКА ЩЕ ПОСТИГНЕМ
ПО-СПОЛУЧЛИВ ПРОЦЕС
НА ПРИОБЩАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

ПОЗИТИВИ НА ДИСТАНЦИОННОТО ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ:

- телесно-кинестетическата схема, като ръкуването, прегръщането, докосването дори на собственото лице са препоръчително елиминирани
- лимитирани са физическите контакти, с насоки и ограничения за физически присъствени модели на общуване от разстояние
- невербалните аспекти на комуникацията са променени, особено в областта на проксемиката /разстояние и място/
- променена е прагматиката на комуникацията с изискванията, които съществуват и самоизискванията да се овладеят нови виртуални инструменти за комуникация и т.н.
- *Препоръка на съвета на Европа относно смесеното обучение за висококачествено и приобщаващо начално и средно образование {SWD(2021) 219 final}*

ВСЕ ОЩЕ СЪЩЕСТВУВАЩИ СТИГМИ СРЕД ПЕДАГОЗИТЕ:

- негативни нагласи или стереотипи към „различните“ ученици;
- непознаване на типологичните и индивидуалните особености на отделните фокусни групи и/или ученици;
- непознаване или не приемане на силните страни на учениците;
- дидактичен или неподходящ стил на преподаване;
- консервативна учебна програма или ригидност при изпълнение на учебния план от учителя;
- непознаване на стила на учене на учениците;
- не приемане или недостатъчно опит в съвместното преподаване с ресурсен учител за учениците със специални образователни потребности, особено в дистанционен формат;
- недостатъчна или неподходяща комуникация с „различните“ ученици;
- недостатъчно осигуряване на достъпна, безопасна и комфортна среда във виртуалните класни стаи;

ВСЕ ОЩЕ СЪЩЕСТВУВАЩИ СТИГМИ СРЕД ПЕДАГОЗИТЕ:

- непознаване на отделните аспекти на ресурсното подпомагане в дистанционен план – например, адаптиране на учебното съдържание във виртуалната класна стая
- прехвърляне на отговорността за постиженията на учениците със специални образователни постижения на ресурсните учители (*Всеки ученик със специални образователни потребности има специфични прояви на когнитивно, емоционално и социално развитие и непредвидимо поведение при зрителната и слуховата перцепция на учителя и съучениците на монитора, непредвидими емоционални реакции и т.н.*)
- недопускане или не приемане на участието на родителите като партньори в образователния процес
- правилата за поведение във виртуалната класна стая не се разписват и определят ясно, и често учениците със специални образователни потребности не могат да ги разберат, както в условията на работа в клас, така и при индивидуално обучение.

СПЕЦИФИЧНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ УЧАЩИ СЪС СОП

- учениците със СОП имат коморбидност на притежаваното увреждане с тревожни разстройства или бързо повишават тревожността, агресията и самоагресията си.
- за всеки от учениците със специални образователни потребности има структурирана индивидуална учебна програма или индивидуален учебен план, и учителите не могат винаги да адаптират виртуална учебна програма за кратко време
- липсата на устройства за дистанционно обучение, интернет свързаността или липса на мотивация за учене дори и при наличие на възможности за т-обучение /мобилно обучение/.

СЪВЕТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЦЕСА:

- Подбор на платформа – може да използвате и по-прости форми като през Viber, WhatsApp...
- допълнителни дейности за повишаване на мотивацията за учене както на учениците, така и на семейния им контекст
- ясно формулирани правила
- повишаване на синергията традиционно и дистанционно обучение в условия поради пандемия
- Поддържане и създаване на нови социални мрежи, връзки и активности (*важен момент е борбата с агресията в социалните мрежи!*)
- **Нови форми на холистична сенергия между учебните предмети – учене по феномени**
- <https://sos.noaa.gov/education/phenomenon-based-learning/>

КЛЮЧОВИ ВЪПРОСА ПРИ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ПРИОБЩАВАЩА ПРАКТИКА

1. Какви са основните знания, умения или разбиране, които са необходими на всички ученици, за да усвоят урока в дигитална среда?
2. Как най-добре учат моите ученици? - стиловете на учене (визуален, слухов или кинестетичен начин)
3. Какви промени в плана на урока биха позволили на повече ученици да учат по-ефективно по време на дистанционно обучение?
4. Как моите ученици ще покажат какво са научили? Оценете ги, чрез техните силни страни, а не чрез слабостите им.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНО ПЛАНИРАНЕ

- Получили ли сте информация за естеството и степента на увреждане и дали сте идентифицирали нуждите на учениците със СОП?
- Как бихте удовлетворили техните потребности и умения за справяне в дигитална среда?
- Как да търсите съвет и от кого?

2. КАКВА ПОДГОТОВКА СТЕ НАПРАВИЛИ:

- За подкрепа един към друг (*по-напреднал ученик vs. учащ със СОП*)
- За обмяна на опит от другите колеги
- За фасилитиране на групова работа в дигитална среда
- За гарантиране на взаимното уважение по време и извън часовете (как да се справим с агресията в социалните медии?)

3. ПЛАНИРАНЕ НА УРОКА: КАК ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ НУЖДТЕ НА ВСИЧКИ ОБУЧАЕМИ?

- Дали съдържанието на дигиталния урок ще ангажира всички ученици ?
- Ще има ли достатъчно вариации в дейностите и темпото, за да се ангажират всички?
- Имате ли достъп до специално адаптирано оборудване (помощни технологии) за някои ученици, за да могат те да участват пълноценно?
- Дали разнообразната и диференцирана работа ще позволи на всички ученици да постигнат оптимален успех?

4. КАКВИ РАЗЛИЧНИ СТИЛОВЕ НА ПРЕПОДАВАНЕ ЩЕ ИЗПОЛЗВАТЕ?

- **Визуален** - снимки, мисловни карти, диаграми, видео клипове, инфокарти и др.
- **Слухов** - разказване на истории, дискусии, ефективни въпроси, решаване на проблеми и др.
- **Кинестетичен** - ролева игра, артефакти, използвайте дигиталната среда по подходящ начин.

5. ОСОБЕНИ СИТУАЦИИ

- Как ще реагирате на стресови ситуации, хумор, сериозност, неудобни въпроси
- *Оспорвайте поведението, а не ученика!*
- Осъзнават ли всички ученици, че бихте могли да подходите към поведението на някои от тях по различен начин?
- Как ще използвате гласа си в дигиталния урок, например: обем, тон и се уверете, че всички деца ви разбират?
- На какви интервали ще търсите обратна връзка?

6. КАК ЩЕ ОЦЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИТЕ?

- Работеща ли е системата за оценка на постиженията на всички ученици по време на дистанционно обучение?
- Разгледахте ли и познавате ли алтернативни форми на оценяване?
- Как ще включите учениците в оценяването на техния напредък?

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО

За контакти:

Андреан Лазаров

Национален консултант по ПОО

andreanlazarov@yahoo.com

www.ecvet.hrdc.bg